

Opgang, 24 december

Teksten

1 – Zoltán Kodaly (1882-1967): “Veni, veni, Emmanuel” (a 3) (Opus 7 Vocal Ensemble, o.l.v. Loren Pontén)

Veni, veni, Emmanuel,
 Captivum solve Israel,
 Qui gemit in exilio
 Privatus Dei Filio.
 Gaude, gaude! Emmanuel
 Nascetur pro te, Israel.
 Veni, o Jesse Virgula;
 Ex hostis tuos ungula,
 De specu tuos tartari
 Deduc et antro barathri.
 Gaude, gaude! Emmanuel
 Nascetur pro te, Israel.
 Veni, veni, o Oriens
 Solare nos adveniens;
 Noctis depelle nebulas
 Dirasque noctis tenebras.
 Gaude, gaude! Emmanuel
 Nascetur pro te, Israel.
 Veni, clavis Davidica;
 Regna reclude caelica;
 Fac iter tutum superum,
 Et claude vias inferum.
 Gaude, gaude! Emmanuel
 Nascetur pro te, Israel.
 Veni, veni, Adonai,
 Qui populo in Sinai
 Legem dedisti vertice,
 In majestate gloriae.
 Gaude, gaude! Emmanuel
 Nascetur pro te, Israel.

O kom, O kom, Immanuel,
 verlos uw volk. uw Israël,
 herstel het van ellende weer,
 zodat het looft uw naam, O Heer!
 Weest blij, weest blij, o Israël!
 Hij is nabij, Immanuel!
 O kom, Gij wortel Isaï,
 verlos ons van de tirannie,
 van alle goden dezer eeuw,
 O Herder, sla de boze leeuw.
 Weest blij, weest blij, O Israël!
 Hij is nabij, Immanuel!
 O kom, O kom, Gij Oriënt,
 En maak uw licht alom bekend;
 verjaag de nacht van nood en dood,
 wij groeten reeds uw morgenrood.
 Weest blij, weest blij, o Israël!
 Hij is nabij, Immanuel!
 O kom, Gij sleutel Davids, kom
 en open ons het heiligdom;
 dat wij betreden uwe poort,
 Jeruzalem, o vredesoord!
 Weest blij, weest blij, o Israël!
 Hij is nabij, Immanuel!
 O kom, die onze Heerser zijt,
 in wolk en vuur en majesteit.
 O Adonai die spreekt met nacht,
 verbreek het duister van de nacht.
 Weest blij, weest blij, o Israël!
 Hij is nabij, Immanuel!

2 – Anoniem (13e eeuw): “Angelus ad Virginem”, arr. Gabriel Crouch (The King's Singers)

Angelus ad virginem,
 subintrans in conclave,
 virginis formidinem
 demulcens, inquit "Ave!
 Ave, regina virginum:
 coeli terraeque dominum
 concipies et paries intacta
 salutem hominum;
 tu porta coeli facta,
 medela criminum."

De engel kwam bij de Maagd,
 trad stilltjes binnen in haar vertrek, kalmeerde
 haar vrees,
 en zei: "Gegroet!
 Gegroet, koningin der maagden,
 u zult de Heer van hemel en aarde ontvangen en
 Hem baren terwijl u maagd blijft, tot redding van
 de volken;
 u wordt gemaakt tot hemelpoort, tot
 geneesmiddel voor de zonden."

"Quomodo conciperem,
quae virum non cognovi?
qualiter infringerem,
quae firma mente vovi?"

"Spiritus sancti gratia
perficiet haec omnia.
ne timeas, sed gaudeas
secura, quod castimonia
manebit in te pura Dei potentia."

"Hoe zal ik Hem ontvangen,
daar ik geen gemeenschap heb gehad?
Hoe zal ik mijn gelofte breken die ik met een
vastbesloten geest heb genomen?"
"De genade van de Heilige Geest
zal alles tot stand brengen.
Wees niet bevreesd, maar verheug u,
erop vertrouwend dat u zuiver zult blijven door de
kracht van God."

3 – Samuel Scheidt (1587-1654): "Magnificat 5. Toni", SSWV 114, uit: Tabulatura Nova (Ensemble Polyharmonique, gregoriaans; Arnaud van de Cauter, orgel van de Notre Dame de la Chapelle, te Brussel)

In deze uitvoering wordt het orgel (in de even versregels) afgewisseld met gregoriaans (oneven versregels), d.i. 'alternatim'. Mede doordat in de katholieke, maar ook in de anglicaanse kerk het magnificat een standaard onderdeel van de vespers is, zijn er ontelbare aantallen magnificat-zettingen gecomponeerd.

Magnificat anima mea Dominum,
et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillae suae:

ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est, et
sanctum nomen eius.
Et misericordia eius a progenie in progenies
timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo, dispersit
superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis et divites dimisit
inanes.
Suscepit Israel puerum suum recordatus
misericordiae suae,
sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et
semini eius in saecula.
Gloria Patri et filio et Spiritui Sancto, sicut erat in
principio et nunc et semper et in saecula
saeculorum. Amen.

Groot maakt mijn ziel de Heer,
en mijn geest heeft zich verheugd om God mijn Redder.
Want Hij aanschouwde de nederigheid van zijn
dienares:
ja zie, van nu af aan spreken alle geslachten mij zalig.
Want grote dingen heeft Hij mij gedaan
die machtig is, en heilig is Zijn naam.
En Zijn barmhartigheid is van nageslacht tot nageslacht,
voor hen die Hem vrezen.
Hij heeft kracht getoond in Zijn arm,
en hoogmoedigen in de gedachte van hun hart
verstrooid.
Hij stootte machtigen van hun zetel,
en nederigen heeft Hij verheven.
Hongerigen heeft Hij met gaven vervuld,
en rijken heeft Hij leeg weggezonden.
Hij is Israel zijn dienaar te hulp geschoten,
zijn barmhartigheid gedenkend,
zoals Hij gesproken heeft tot onze vaders,
Abraham en zijn zaad in eeuwigheid.
Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, zoals
het was in het begin en nu en altijd en in de eeuwen
der eeuwen. Amen.

4 – Charles Villiers Stanford (1852-1924): "Magnificat in E-Flat Major" (1873) (a 6) (The Choir of Christ Church Cathedral, Dublin, o.l.v. Mark Duley; Andrew Johnstone, orgel)

My soul doth magnify the Lord and my spirit hath rejoiced in God my Saviour.
For he hath regarded the lowliness of his handmaiden.
For behold, from henceforth all generations shall call me blessed.
For he that is mighty hath magnified me and holy is his Name.
And his mercy is on them that fear him throughout all generations.
He hath showed strength with his arm he hath scattered the proud in the imagination of their hearts.
He hath put down the mighty from their seat and hath exalted the humble and meek.
He hath filled the hungry with good things and the rich he hath sent empty away.
He remembering his mercy hath holpen his servant Israel as he promised to our forefathers, Abraham and his
seed, for ever.
Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Ghost;
As it was in the beginning, is now, and ever shall be, world without end. Amen.

5 – John Rutter (1945): “Magnificat anima mea”, Magnificat deel I (a 8) (The Cambridge Singers, City of London Sinfonia, o.l.v. John Rutter)

Magnificat anima mea Dominum. Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.